

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Capvt XVI. Primus proponitur Versus, & qua ratione dum anima in
obscuritate iter peragit, secura incedat, demonstratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

CAPVT XVI.

Primus proponitur Versus, & qua ratione dum anima in obscuritate iter peragit, secura incedat, demonstratur.

In obscuro & satis tuta.

Obsecritas, de qua hoc loco loquitur anima circa appetitus & potentias sensitivas interiores & spirituales (sicuti iam diximus) versatur, quæ omnes in nocte itâ in suo lumine naturali obscurantur, vt hoc lumine repurgato possint supernaturali lumine illustrari. Appetitus quidem sensitivæ & spirituales consolit sunt & mortificati, nec valent rem aliquam sine diuinam sine humana dulciter degustare, affectus animæ oppressi & coarctati, nec sele movere, aut alicui rei innicii possunt: imaginatio ligata nec aliquem discursum aptum formare potest: memoria extinguitur, intellectus obtenebratur: & quod hinc sequitur, voluntas etiam arida & angustia, vniuersæque potentiaz evanescat, & super omnia hac densa quædam & onerosa nubes animam premit, quæ illam coartat, & quasi à Deo alienatam separat.

Hocque modo in *Obscuro* dicit se secundum iter fecisse. Cuius securitatis causa recte est declarata, vt plurimum enim nunquam aberget anima, nisi propter appetitus suos: vel propter delectationes suas, vel propter discursus suos, vel propter suas intelligentias, vel tandem propter affectus suos in quibus ordinarie excedit, vel deficit, vel variat, vel aberrat, & inde ad ea, quæ non expedient, sit pro-

pensa. Vnde omnibus operationibus, motibusque istis præpeditis; & ligatis perspicuum est, remanere animam ab errore in illis committendo, turam ac securam, non enim duntaxat à se ipsa libera eaudit, verum etiam à duobus alijs inimicis, qui sunt mundus, & dæmon, qui affectibus & operationibus animæ extinguis nequeunt illam aliunde alioq; modo bello laceſſere.

Hinc sequitur, eo animam securiorē esse, quo magis in obscuritate & à suis naturalibus operationibus ~~vaga~~ incedit. Nam vt Prophetæ ait: *Perditio tua Israël: tantummodo in me auxilium tuum: interitus perditioque animæ ex ipsa tantummodo originem trahit* (hoc est, ab operationibus, appetitusque suis interioribus & sensitivis inordinatis) bonum autem (ait Dominus) tantum ex me. Quamobrem animæ hoc modo suis malis impenitæ, reliquum est, vt confessim conferantur vniōnis cum Deo in appetitus & potentias suis bona, quæ vno diuinæ illas cœlestesq; efficiet. Vnde tenebris istis durâtibus, si anima sele reflectere voluerit; optimè animaduerter, quam parum appetitus & potentiaz ad vanas & inutiles res diuagentur: quamque securam & alienam se à vana gloria & superbia, ac præsumptione, falso item gaudio, alijsque id genus multis rebus, sentiat. Benè ergo deducitur, quod quia anima in obscuro incedit, tantum abest, vt se perdendi periculum incurrat, vt etiam seipsum lucrificat: siquidem in hoc statu virtutes acquirit.

Verum hinc confessim nascitur dubium quoddam, nimirum siquidem res diuinæ ex se prolunt animæ, illamque lucrificant & securam reddunt, cur in nocte ista obseurat Deus appetitus, potentiasque illius, etiam respectu rerum bonarū, idq;

Offic 13.9

*Cur Deus
in nocte i-
sta obscu-
ritate poen-
tias & ap-
petitus a-
nimæ etiā
reflexu
rerum bo-
narum.*

li 2 taliter

Dubij re-
solutio.

taliter, ut etiam eis frui non possint, nec il-
lis, sicut cæteris, vti & occupari, imò et-
iam aliqua ratione minus? Dubitationi
huic respōdetur, plurimum expedire tunc
animæ operationum suarum gustuumque
etiam in rebus spiritualibus vacuitatem,
eo quod appetitus & potentias viles & impuræ
habeat: vnde quamvis potētis istis,
suauitas cōmunicatioq; supernaturalium
& diuinatum rerum tribueretur, non pos-
sent illas, nisi vili infimoque modo rati-
cipere: nam quemadmodum Philosophus
ait.

Omne quod recipitur ad modum re-
cipientis recipitur. Vnde cum potentie
istæ naturales, puritate, viribus, capaci-
tateque ad res supernaturales, secundum
ipsarum modum, videlicet diuinum re-
cipienda & degustandas sint destitutæ,
suoque duntaxat modo illas delibare va-
leant: conueniens & necessarium est, ut
etiam circa hæc diuina obscurantur, vt sit
perfecta purgatio, vt postquam ablacta-
tæ, repurgatae, & annihilatae in illo pri-
mo fuerint, vilem illum operandi, & re-
cipiendo modum amittant, hocque mo-
do dispositæ, & attemperatae, vniuer-
se istæ potentia & appetitus animæ, ad
excelse sublimiterque recipienda, sen-
tienda, & degustanda diuina remaneant;
quod fieri nequit, nisi prius vetus moria-
tur homo. Hinc est quod vniuersa spiri-
tualia dona nisi desuper à Patre luminum
in arbitrium appetitumque humanum
descendant, licet quam maximè appeti-
tum, & gustum suum ac potentias circa
Deum exerceat homo; licet etiam videa-
tur illi quod insigniter Deo potentia istæ
fruantur, non tamen illum, hoc diuino
perfectoque modo, degustant.

Et ad hoc propositum (si iste esset lo-
cus oportunus) possemus hoc loco de-
monstrare quomodo reperiantur multi,

qui multis suauitatibus affectibusque in
Deo & rebus spiritualibus perfruantur,
& circa eum, potentiarumuarum ope-
rations exerceant, & fortassis superna-
turalia illa atque spiritualia esse arbitri-
antur, cum tamen nihil forte aliud sit,
quam actus ac appetitus valde naturales
& humani: cum enim huiusmodi actibus
& appetitibus, in cæteris rebus vtantur,
etiam illos cum eodem temperamento,
circa res bonas, ob quandam naturalem
facilitatem, quā ad mouendum & ex-
citandum appetitum atque potentias ad
quamlibet rem prædicti sunt, exercent.
Si in illis que nobis dicenda superstant
opportuna sele attulerit occasio, de hac
re agemus, nonnulla adducendo indi-
cia, ex quibus dignoscipossit, quando
motus actionesque interiores animæ cir-
ca Deum sint solummodo naturales, quā-
do verò spirituales tantum, quando veò
spirituales & naturales simul. Nunc satis
sit hic nosse, quod ad hoc, vt aclus & mo-
tas interiores animæ possint à Deo sub-
limiter & diaine moueri, debere illos
prius consopiri, obscurari, & tran-
quillari in naturalibus, quantum ad vi-
uendam ipsorum aptitudinem, opera-
remque spectat, donec deficiant.

O ergo spiritualis anima: quan-
do appetitum tuum videris obscura-
tum, affectus tuos aridos & coarcta-
tos, potentiasque tuas ad quodlibet
interius exercitium inhabiles & ineptas, si-
non propterea affligatis; quin potius, tua
magnum tibi felicitatem obuenisse re-
puta: siquidem iam te Deus à te ipsa,
auferendo ex manibus tuis facultates
tuas liberat, quibus licet, quam optimè
negotia fuisse, nunquam ita perfectè
secureque ob potentiarum illarum im-
puritatem ac ruditatem fuisse operata,
quemadmodum nunc, quando D̄vs
potte-

porrecta tibi manu, te veluti cecam in obscuritate, quod & quae te ignorantem, ducit quo tu nunquam oculis pedibusque tuis viens licet quam optimè incederes, iter facete sciuisses.

Causa porrò ob quam non solum tecum graditur anima, quando hoc modo vadit in tenebris, sed etiam maiora in dies caput virtutum incrementa, magisque in via spirituali proficit, est, quia ut plurimum, quando anima nouas recipit probatricis profectusque accessiones, id sit per viam per quam illa minus cogitat, immo in qua ipsa se perire ordinariè arbitratur. Cū enim ipsa nunquam nouitatem illam, quæ eam excusat, & à suo primo procedendi modo deuiae facit, fuerit experta, potius se perdere, quam lucrari existimat; cum se videat in ijs quæ sciebat & degustabat perire, & per viam quam ignorat, & quæ illi minimè sapit, proficiisci. Quemadmodū viator, qui ut nouas atque ignotas regiones perat, alterius relationi nixus, nouis ac ibi ignotis & inexpertis itineribus graditur, non verò illis quæ ei fuerant ante explorata: (perspicuum siquidem est non potuisse eum nouas ingredi regiones, nisi itineribus nouis, nunquam cognitis, ac illis quæ nouerat prætermisssis (eodem modo anima quādo maximè in tenebris, & nesciens incedit, proficit. Propterea cum (sicut dictum est) Deus in hoc statu, magister sit istius obscœcaræ animæ, optime potest illa, iam quod mysterium hoc intellexit, in veritate lætari dicere que:

In obscuro & satis iuta.

Alia etiam subest causa, cur in tenebris istis, anima incessiter secura, estque quia patiebatur: via enim patiendi securior & utilior est, quam via fruendi & faciendo. Primo quia in patiendo superadduntur

ei diuinæ vites, in faciendo autem & fruendo, debilitates ac imperfectiones suas exercet. Secundo, quia in patiendo excentur & acquiruntur virtutes, & purificatur anima ac sapientior cautiorque evadit.

Sed alia magis præcipua potest assignari causa, cur anima in tenebris ambulando secura incedat, quæ ex parte dictæ lucis, vel obscuræ sapientiæ se tenet. Nam taliter absorbet, & in le imbabit animam hæc obscura contemplationis nox, illamque adeò vicinam Deo constituit, ut ipse illam protegat, & ab omni eo, quod Deus non est, liberet. Cum enim in hoc statu anima medicamenta sumat, ut sanitatem, quæ est ipsam Deum consequatur, exercet illam maiestas sua, dietâ & omnium rerum abstinentiâ habet appetitum naufragandum respectu omnium illarum: quemadmodum ut infirmus aliquis sanetur qui in domo sua magni sit, adeò illum in intimis cubiculis custodiunt, ut ne leui quidem aura afflari patientur, sed neque solis luce frui sinunt; neque permitunt, ut vestigia incedentium, domesticum quæ stipeatum percipiatur, delicatissimo denique eum cibo, & qui potius substantiale alimentum præbeat, quam gratam saporem, idque ad mensuram, nutritum.

Cunctas proprietates istas (quæ omnes ad securitatem custodiām quæ anima speccat) hæc obscura contemplatio illi ideo confert, quia ipsa Deo proximior est effeta. Et reuera quo amplius anima Deo appropriat, eo obscuriores tenebras profundioremq; obscuritatem ob suam debilitatem percipit; sicut ille qui proprius ad solem accederet, maiores tenebras maioremq; cruciatum ab ipsius maximo splendore propter debilitatem, impuritatem ac breuitatem intuitus sui pateretur: unde adeò immensa est lux spiritualis Dei,

*animæ
Deo appro-
pinquat, eo
obscuriores
tenebras ob-
suam de-
bilitatem
experiuntur.*

B.
annis
Brue

sera
istica

MI
124

OBSCURA NOX ANIMÆ

254

Ps. 17. 12. adeoq; intellectu superat, ut quādo maximē ad eam accedit, illū excēpet & obscureret. Atque hæc est causa ob quā ait David, posuisse Deum latibulū suum tenebras & tabernaculū suū in circuitu suo tenebrosam aquā in nubibus aëris est obscura contemplatio. Divinaq; in animabus sapientia, quemadmodum iam dicemus. Quod experiūtur ipsæ tanquā rem tabernaculo in quo ipsa cōmoratur, vicinā, quando illas Deus magis sibi coniungit. Atq; ira quod in Deo est lux, claritasq; sublimior, id homini est obscura tenebra, quemadmodū dicit S. Paulus, sed & David confessim in in eodē Psalmō declarat, dicens: *Præfulgore in cōspectu eius nubes transferuntur*, id est, propter splendorē, qui in eius præsencia reperitur, nubes & carara. *& egressæ sunt* (videlicet pro intellectu naturali) cuius lux sicut dicit Ilaias. *Obtenebrata est in caligine eius.*

Isa 5. 10. O miserabilis vita nostræ conditio, in qua tantu cum difficultate veritas agnoscitur; siquidem id quod splendidius veriusq; est, nobis est obscurius magisq; ambiguum, & idcirco etiā illud fugimus, & ab eo quāuis maximē nobis expediat abhorremus, id verò quod magis conspicuū est oculosq; nostros adimpie, hoc amplectimur, & aude cōlectamur, cū tamen illud tale sit, quod nobis minus expedit, quodque nos ad singulos ferme passus facit corruere, o in quanto timore discrimineq; viuit homo, siquidē ipsam oculorum lumen naturalium lux, quā sequitur est prima quæ illi infascinat, & ne ad Deū cēdar, decipit, quod si viam, per quam cundū sit, videre velit, necessariū illi est oculos habere clavos, & in obscuritate iter perage, vt possit securus ab inimicis suis domesticis, qui sunt lensus & potētia ipsius proficiunt. Optime igitur absconditur & protegitur hic anima in ita tenebrosa aqua

quæ est Deo vicina. Quemadmodū enim ipsimet Deo, pro tabernaculo & cubiculo deseruit, eodem etiā modo deseruerit illi, pro perfecta protectione a cœluritate, si cet hoc in tenebris sit, in quibus protegitur, sibiq; ipsi & omnibus alijs creaturā dānnis abscondit, quemadmodū diximus. De huiusmodi enim animabus intelligitur quoq; illud quod in alio Psalmō ait David, *abscondes eos in abscondito fasci tue, & turbacione hominum: Proteges eos in tabernaculo tuo, à contradictione linguarum.* Quibus verbis omne protectionis genus intelligitur: manete siquidem absconditi, in abscondito facie Dei, à turbacione hominum, est obscura contemplatione ista, contra occasiones vniuersas quæ ex parte hominū possunt illi obuenire, esse robora. Præteri verò in tabernaculo eius à contradictione linguarum, est manere anima huic aquæ tenebrosæ immersam; quæ est tabernaculum de quo locuti sumus. Vnde quoniam anima vniuersos appetitus affectusq; suos ablatos & mortificatos habet, & potētias obscuratas, est ab omnibus imperfectionibus, quæ spiritui repugnat, immunis, sive illæ ex sua propria carne, sive ex cæteris creaturis oriantur. Quantobet hæc anima optime dicere potest se in obscurio & securam incedere.

Alia quoque non minus quam antecedens efficax ratio subest, ad penitus perosendum animam istam recte incedere, quia quis id in obscuritate fiat: robust videlicet & fortitudo, quā hæc obscura, dolorosa, tenebrosaque Dei aqua confestim anima confert. Licer enim tenebrosa sit, aqua tamen est: & propterea recreat eā, reficit, ac roboret in ijs, quæ magis ei expediunt; licet hoc in obscuritate & dolorole perficiat. Ilicet enim animaduertit in se anima verā quandam seriamq; determinationem & energiam nihil huiusmodi perpetrandam, quod

quod Dei offendit esse arbitretur, nihil quae eorum prætermittendi, quæ ad ipsius obsequium spectare videantur. Amor si quidem illæ obscurus in ea cum quadam vigilanti sollicitudine & interiori eorum, quæ illius causa facere vel prætermittere, ad placendum illi debet, cura succeditur; oculatè considerando, milleq; modis indagando, si forte aliquam illi indignandi causam præbuerit: idque multo maior cum sollicitudine & anxietate, quā ante quemadmodum superius dictum est, cum de amoris anxietatibus ageremus. In hoc enim statu vniuersi appetitus, vites, potētiae, animæ, cum ab omnibus alijs rebus aulise & abstraetæ sint, vniuersum conatum ac vites suas in Dei sui duntaxat obsequio impendunt. Hocque modo anima egreditur ex seipso, & ab vniuersis rebus creatis, & ad dolcem delestantem que diuini amoris unionem, in obscuro transit & secura.

C A P V T XVII.

Secundus proponitur Versus, & qua ratione hæc obscura contemplatio arcana sit, demonstratur.

Per secretam scalam personata.

Res nobis proprietates ad trium divisionum, quæ præsenti versu continetur, intelligentiam explicanda sunt. Quam duæ, Secreta videlicet & Scala ad obscuram contemplationis de qua agimus noctem spectant: tertia autem, nimurum personata ad modum quo in hac nocte virtutis anima pertinet. Primo loco sciendum est, appellare in hoc versu animam obscuram contemplationem istam, per quam ipsa ad amoris unionem egreditur,

secretam scalam ob duas quæ in ea reperiuntur proprietates, quas iā explicabimus.

Primo contémplationem istam tenebrosum, vocat *secretam*, eò quod sicuti superius attigimus, ipsa sit mystica Theologia, quam secretam sapientiam Theologi appellant: quæ sicuti sanctus Thomas docet, peculiarius communicatur infunditurque animæ per amorem, quod arcano ac secreto modo evenit, non interueniente naturali intellectus nec reliquarum potentiarum operatione. Vnde quoniam dicitæ potentia hanc Myticam Theologiam non attingunt, sed Spiritus sanctus infundit illam animæ (quemadmodum sponsa in Canticis afferit) ipsa qua id ratione fiat, minime agnoscente, appellatur *secreta*. Et reuera non solum ipsa rem hanc haudquaquā intelligit, sed nec quispiam alius, nec dæmon ipse. Magister siquidem, qui illam instruit in anima substantialiter moratur, sed non ob id duntaxat appellari potest *secreta*, verumperit propter effectus, quos in anima producit. Non solum enim in tenebris purgationisque angustijs quādō hæc secreta sapientia repurgat animam, lecteta & arcana est, vt anima nihil de illa proferte sciat, sed etiam postmedum in ipsam illuminatione, quando manifestius hæc sapientia illi communicatur, est adeo animæ occulta, vt illam agnoscere, nomenque illi, ad eam verbis explicandâ imponere nequeat, nam præterquā quod nullo tāgitur anima desiderio illam propalandi, nullum etiam repetit modum aut rationē, sicut similitudinem, quæ illi omnino ad intelligentiam adeo sublimem manifestādam, tamq; delicatum & infusum spirituale sentimentū exprimendum satisficiat. Vnde eti quā maximo teneretur desiderio ista explicandi, & licet plurimos declarandi modos,

eo. ge-

B.
LITERIS
CRUCE

secreta
mystica

MI
124